

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-2391
(Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2008 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. ISAK-3525
redakcija)

BRANDOS EGZAMINŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja vidurinio ugdymo programos dalykų brandos egzaminų organizavimą, vykdymą, vertinimą ir priežiūrą.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

Apeliacija – kandidato, nesutinkančio su savo brandos egzamino darbo įvertinimu, prašymas dar kartą peržiūrėti jo darbą ir pakartotinai jį įvertinti.

Apeliantas – apeliaciją pateikęs kandidatas.

Bazinė mokykla – mokykla, kuriai pavesta priimti eksternų prašymus laikyti brandos egzaminus, organizuoti ir vykdyti mokyklinių brandos egzaminų pakartotinę sesiją, pakartotinės sesijos mokyklinių brandos egzaminų darbų vertinimą ir mokyklinius brandos egzaminus laikusių kandidatų apeliacijų nagrinėjimą.

Buvęs mokinys – asmuo, turintis mokymosi pasiekimų pažymėjimą apie mokymąsi vidurinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje ir pageidaujantis laikyti brandos egzaminus.

Brandos egzaminas – mokymosi pasiekimų patikrinimas, atliekamas mokiniams baigus dalyko vidurinio ugdymo programą.

Brandos egzamino programa – dokumentas, apibrėžiantis dalyko brandos egzamino tikslus, tikrinamų žinių supratimą ir gebėjimus, brandos egzamino užduoties matricą ir struktūrą, pagrindinius vertinimo principus ir aspektus.

Dalyko brandos egzamino centras – mokykla ar įstaiga, kurioje vykdomas dalyko valstybinis ar/ir mokyklinis brandos egzaminas.

Duomenų perdavimo sistema Keltas – Nacionalinio egzaminų centro interaktyvi kandidatų brandos egzaminų pasirinkimo, mokyklų bei dalykų brandos egzaminų centrų duomenų registravimo ir informavimo priemonė.

Egzamino užduotis – pagal brandos egzamino programą parengtas užduočių rinkinys.

Eksternas – asmuo, turintis brandos atestatą, profesinės ar aukštesniosios mokyklos baigimo diplomą, Švietimo ir mokslo ministerijos raštą dėl užsienyje įgyto išsilavinimo/kvalifikacijos pripažinimo ir pageidaujantis laikyti brandos egzaminą.

Kalbos įskaita – lietuvių kalbos (valstybinės), lietuvių kalbos (gimtosios), gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) bei užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) sakininės komunikacijos pasiekimų patikrinimas baigiant dalyko vidurinio ugdymo programą.

Kandidatai – mokinys, buvęs mokinys ir eksternas.

Kriterinis vertinimas – vertinimas pagal nustatytas vertinimo normas (vertinimo instrukcijas), parengtas kartu su brandos egzamino užduotimi.

Kūrybinė užduotis – muzikos, muzikologijos ar dailės brandos egzamino užduoties sudedamoji dalis, skirta kandidatų kūrybiniams gebėjimams vertinti.

Mokinys – vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys (išskyrus mokinį, besimokantį pagal adaptuotą vidurinio ugdymo programą), pageidaujantis laikyti brandos egzaminą.

Mokyklinis brandos egzaminas – brandos egzaminas, kurio užduotis parengta pagal mokyklinio brandos egzamino programą.

Nepatenkinamas įvertinimas – brandos egzaminą laikusių kandidatų darbų įvertinimas įrašant „neišlaikyta“.

Nevertinimas – vyresniojo vykdytojo, vertinimo komisijos pirmininko ar švietimo ir mokslo ministro sprendimas nevertinti kandidatų darbų, esant brandos egzamino organizavimo ir vykdymo tvarkos pažeidimams.

Norminis vertinimas – kandidatų žinių ir gebėjimų vertinimas pagal nustatytas vertinimo normas (vertinimo instrukcijas) ir lyginimas su kitų kandidatų žiniomis ir gebėjimais.

Patenkinamas įvertinimas – kandidatų mokyklinio brandos egzamino darbų įvertinimas 4–10 balų; valstybinio brandos egzamino darbų įvertinimas 1–100 balų.

Specialiųjų poreikių kandidatas – kandidatas, dėl įgimtų ar įgytų ilgalaikių sutrikimų (neįgalumo) turintis ribotas galimybes išlaikyti brandos egzaminą.

Valstybinis brandos egzaminas – brandos egzaminas, kurio užduotis parengta pagal valstybinio brandos egzamino programą.

Vertinimo instrukcija – vertinimo normų rinkinys atliktai brandos egzamino užduočiai įvertinti nustatytu taškų skaičiumi.

II. BRANDOS EGZAMINAI

3. Organizuojami valstybiniai ir mokykliniai biologijos, chemijos, fizikos, istorijos, informacinių technologijų, lietuvių kalbos (gimtosios ir valstybinės), matematikos, užsienio kalbų (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminai, tik mokykliniai – gimtųjų (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) kalbų, dailės, geografijos, muzikos ir muzikologijos brandos egzaminai.

4. Su mokyklos taryba suderintą sprendimą dėl mokymosi kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių), kurios buvo mokoma pagal gimtosios kalbos programą, brandos egzamino privalomo laikymo mokyklos direktorius priima iki einamųjų metų sausio 15 d.

5. Mokinys ir buvęs mokinys brandos atestatui gauti privalo išlaikyti lietuvių kalbos ir dar dviejų individualaus ugdymo plano dalykų brandos egzaminus. Istorijos ir geografijos brandos egzaminai, jeigu mokinys ir buvęs mokinys mokėsi integruoto socialinių mokslų kurso, fizikos, chemijos ar biologijos brandos egzaminai, jeigu mokėsi integruoto gamtos mokslo kurso, laikomi jo individualaus ugdymo plano dalykų brandos egzaminais.

6. Mokinys ir buvęs mokinys, baigęs lietuvių gimtosios kalbos programą, laiko lietuvių gimtosios kalbos brandos egzaminą, baigęs valstybinės lietuvių kalbos programą – lietuvių valstybinės kalbos brandos egzaminą.

7. Buvusio mokinio iki 2008 m. gruodžio 31 d. išlaikyti brandos egzaminai įskaitomi į privalomų laikyti brandos egzaminų skaičių. Buvusio mokinio ir eksterno iki 2007 m. išlaikytas tik vienas iš lietuvių kalbos (gimtoji, testas) ar lietuvių kalbos (gimtoji, teksto interpretacija) egzaminų nelaikomas išlaikytu lietuvių gimtosios kalbos egzaminu.

III. BRANDOS EGZAMINŲ IR JŲ TIPŲ PASIRINKIMAS

8. Kandidatas einamaisiais metais, be lietuvių kalbos brandos egzamino, gali rinktis ir laikyti ne daugiau kaip penkių dalykų brandos egzaminus. Jeigu mokinys ir buvęs mokinys renkasi keturių ar penkių dalykų brandos egzaminus, vienas ar du iš jų gali būti ne jo individualaus ugdymo plano dalykų brandos egzaminai.

9. Kandidatai dalyko brandos egzamino tipą – valstybinį ar mokyklinį – renkasi laisvai.

10. Eksternas dalyko brandos egzaminą gali laikyti pagrindinės ar pakartotinės sesijos metu.

11. Mokinys ir buvęs mokinys, pasirinkęs valstybinį brandos egzaminą ir susirgęs pagrindinės sesijos metu, dėl sveikatos būklės pageidaujantis pakeisti brandos egzamino tipą į mokyklinį, prašymą teikia mokyklos direktoriui, o mokyklos direktorius perduoda Nacionalinio egzaminų centro direktoriui.

IV. PRAŠYMŲ PATEIKIMAS

12. Prašymą laikyti dalykų brandos egzaminus kandidatas teikia mokyklos direktoriui. Prašyme turi būti nurodomi pasirinkti egzaminai, egzaminų tipai, išreiškiamas sutikimas dėl asmens duomenų tvarkymo brandos egzaminų organizavimo, pritaikymo, vykdymo, vertinimo, brandos egzaminų rezultatų sutikrinimo stojimo į kitas mokyklas tikslais. Galima naudoti ir Nacionalinio egzaminų centro duomenų

perdavimo sistemoje KELTAS pateiktą formą. Prašymai registruojami vadovaujantis Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis (Žin., 2002, Nr. 5-211, 2005, Nr. 132-4773). Prašymą iki vasario 27 d. pateikia:

12.1. mokinys – savo mokyklos direktoriui;

12.2. buvęs mokinys – mokyklos, išdavusios mokymosi pasiekimų pažymėjimą, direktoriui. Kartu su prašymu būtina pateikti asmens tapatybę patvirtinanti dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą ar leidimą gyventi Lietuvoje) arba vairuotojo pažymėjimą, mokymosi pasiekimų pažymėjimą. Pažymą apie turėtų įsiskolinimų likvidavimą (jeigu juos likvidavo kitoje mokykloje) mokyklos direktoriui privalu pateikti iki ugdymo plane nustatytos ugdymo proceso 12 (gimnazijų IV) klasėms pabaigos. Reorganizuotos, likviduotos mokyklos buvęs mokinys – mokyklos, turinčios teisę jam išduoti brandos atestatą, direktoriui; įkalinimo įstaigoje mokymosi pasiekimų pažymėjimą gavęs buvęs mokinys prašymą teikia savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens paskirtos mokyklos direktoriui;

12.3. eksternas – bazinės mokyklos direktoriui. Eksternas, pageidaujantis brandos egzaminą laikyti pakartotinės sesijos metu, prašymą bazinės mokyklos direktoriui pateikia kovo 2 d. – gegužės 15 d.

13. Kandidatai prašymą dėl muzikologijos brandos egzamino muzikinės klausos testo tipo pasirinkimo pateikia ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki brandos egzamino. Laiku nepateikę prašymo kandidatai atlieka muzikinės klausos A tipo testą.

14. Pasirinkto dalyko brandos egzamino ir jo tipo vėliau keisti neleidžiama.

15. Kartu su prašymu bazinės mokyklos direktoriui eksternas privalo:

15.1. pateikti asmens tapatybę patvirtinanti dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą ar leidimą gyventi Lietuvoje) arba vairuotojo pažymėjimą;

15.2. pateikti vidurinį išsilavinimą liudijanti dokumentą (brandos atestatą; profesinės ar aukštesniosios mokyklos diplomą; švietimo ir mokslo ministro įsakymą dėl užsienyje įgyto išsilavinimo pripažinimo arba patvirtintą jo kopiją);

15.3. pateikti kvitą apie pinigų įmoką už pasirinktus brandos egzaminus.

16. Pateikęs prašymą eksternas (išskyrus įkalinimo įstaigoje registruotą eksterną) įmoka 50 litų už kiekvieną pasirinktą dalyko brandos egzaminą. Bazinė mokykla gautas įmokas perveda į pajamų, gaunamų už teikiamas paslaugas, sąskaitas ir naudoja jas eksternų registravimo, brandos egzaminų organizavimo, vykdymo ir vertinimo išlaidoms apmokėti.

V. LEIDIMAS LAIKYTI BRANDOS EGZAMINĄ

17. Mokiniui ir buvusiam mokiniui pasirinktus brandos egzaminus leidžiama laikyti mokyklos direktoriaus įsakymu:

17.1. individualaus ugdymo plano gimtosios, lietuvių valstybinės ir užsienio kalbos brandos egzaminą – turinčiam patenkinamą to dalyko metinį įvertinimą ir išlaikytą atitinkamo dalyko įskaitą;

17.2. kito individualaus ugdymo plano dalyko brandos egzaminą – turinčiam patenkinamą to dalyko metinį įvertinimą;

17.3. ne individualaus ugdymo plano dalyko brandos egzaminą.

18. Mokiniui ir buvusiam mokiniui, turinčiam nepatenkinamą dalyko metinį įvertinimą, neišlaikytą gimtosios, valstybinės ar užsienio kalbos įskaitą, atitinkamo individualaus ugdymo plano dalyko brandos egzamino laikyti neleidžiama.

VI. BRANDOS EGZAMINŲ SESIJOS

19. Organizuojamos dvi brandos egzaminų sesijos. Pagrindinė sesija vykdoma gegužės–birželio mėnesį, pakartotinė – birželio – liepos mėnesį. Sesijos pradžia sutampa su pirmojo brandos egzamino data.

20. Dalykų brandos egzaminų tvarkaraštį tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

21. Brandos egzaminus pagrindinės sesijos metu laiko:

21.1. kandidatas;

21.2. įkalinimo įstaigoje įregistruotas kandidatas (mokyklinius brandos egzaminus);

21.3. namuose mokytas mokinys (mokyklinius brandos egzaminus, valstybinius egzaminus – tuo atveju, jei gali atvykti į visų pasirinktų dalykų brandos egzaminų centrus).

22. Brandos egzaminą pakartotinės sesijos metu laiko:

22.1. kandidatas, kuriam pagrindinės sesijos dalyko brandos egzaminas (jo dalis) buvo atidėtas;

22.2. įkalinimo įstaigoje įregistruotas kandidatas (valstybinius brandos egzaminus);

22.3. namuose mokytas mokinys (valstybinius brandos egzaminus);

22.4. eksternas;

22.5. susirgęs pagrindinės sesijos metu mokinys ir buvęs mokinys, gavę Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus leidimą vietoj atidėto valstybinio brandos egzamino laikyti to dalyko mokyklinį brandos egzaminą;

22.6. mokinys ir buvęs mokinys, gavę nepatenkinamą dalyko brandos egzamino įvertinimą pagrindinės sesijos metu. Jei mokinys atsisako laikyti mokyklinį brandos egzaminą (-us) pakartotinės sesijos metu, jis apie tai per vieną dieną po to, kai buvo paskelbti egzaminų rezultatai, turi raštu pranešti mokyklos direktoriui. Mokyklos direktorius, gavęs informaciją, iškart per sistemą KELTAS perduoda Nacionaliniam egzaminų centrui. Jei mokinys nepateikia minėtos informacijos, jis turės kompensuoti brandos egzaminų užduočių rengimo, pristatymo ir kt. išlaidas. Įmoka už vieną brandos egzaminą – 40 litų.

23. Kandidatui neleidžiama:

23.1. perlaikyti tais pačiais metais išlaikyto dalyko brandos egzamino;

23.2. laikyti dalyko brandos egzaminą, kurio darbas pagrindinės sesijos metu buvo nevertintas;

23.3. laikyti to dalyko mokyklinį brandos egzaminą, kurio neišlaikė pakartotinės sesijos metu laikydamas valstybinį brandos egzaminą.

VII. MOKINIŲ SUPAŽINDINIMAS SU APRAŠU

24. Mokyklos direktoriaus paskirti asmenys pasirašytinai mokinius supažindina:

24.1. su mokyklos direktoriaus sprendimu dėl mokymosi kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių), kurios buvo mokoma pagal gimtosios kalbos programą, brandos egzaminų privalomo laikymo;

24.2. su Aprašo nuostatomis: leidimu laikyti dalyko brandos egzaminą, atleidimu nuo dalykų brandos egzaminų, dalykų brandos egzaminų pasirinkimu, atidėjimu, pritaikymu, pripažinimu išlaikytais, terminais, rezultatų paskelbimu, reikalavimais kandidatams, atsakomybe pažeidusiems šiuos reikalavimus, atlikto dalyko brandos egzamino darbo nevertinimu ir jo pasekmėmis, skundais, apeliacijomis ir pan.; dalykų brandos egzaminų tvarkaraščiu – iki einamųjų metų vasario 13 d.;

24.3. su dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija – iki brandos egzaminų pagrindinės sesijos pradžios;

24.4. su mokomojo dalyko brandos egzamino programa – pradėjus vykdyti vidurinio ugdymo programą.

25. Mokinių supažindinimui su dalyko brandos egzamino programa, Aprašu ir dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija fiksuoti skiriami vidurinio ugdymo mokytojo dienyno skyriaus „Saugaus elgesio instruktažai“ puslapiai. Mėnesiui ir dienai skirtose skiltyse mokiniai pasirašo.

VIII. BRANDOS EGZAMINO LAIKYMAS MOKYKLOJE, KURIOJE MOKĖSI, ATSKIROSE EGZAMINŲ CENTRŲ PATALPOSE IR NAMUOSE

26. Mokykloje, kurioje mokėsi, brandos egzaminus laiko:

26.1. mokinys ir buvęs mokinys, kuriam brandos egzamino užduotis pateikiama Brailio raštu;

26.2. mokinys ir buvęs mokinys, turintis fizinę negalią ir dėl jos negalintis atvykti į dalyko brandos egzamino centrą;

26.3. specialiosios (kurčiųjų ir neprisigirdinčiųjų) mokyklos ar specialiojoje klasėje, skirtoje kurtiesiems ar neprisigirdintiesiems, mokėsis mokinys ir buvęs mokinys (mokyklinius brandos egzaminus);

26.4. įkalinimo įstaigoje registruotas kandidatas.

27. Namuose mokytas mokinys ir buvęs mokinys, negalintis atvykti į dalyko brandos egzamino centrą, brandos egzaminus laiko savo namuose.

28. Kandidatai, turintys specifinį skaitymo sutrikimą (disleksiją), kurtieji ir neprisigirdintieji kandidatai, besimokantys ar mokėsi bendrojo lavinimo mokyklų bendrojo lavinimo klasėse, kandidatai, kuriems užduočių atlikimo laikas pratęsimas, brandos egzaminus laiko atskirose egzaminų centrų patalpose.

IX. ATLEIDIMAS NUO BRANDOS EGZAMINŲ

29. Mokinys ir buvęs mokinys nuo brandos egzaminų atleidžiamas mokyklos direktoriaus įsakymu, jeigu Ligų, galinčių būti pagrindu atleisti asmenis nuo brandos egzaminų, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-11/18 (Žin., 2003, Nr. 10-371), prie ligos pavadinimo yra nurodytas atleidimo terminas nuolat arba jei jame nurodytas atleidimo terminas baigiasi po to dalyko brandos egzaminui pakartotinėje sesijoje nustatytos datos.

30. Mokinys ir buvęs mokinys, negalintis laikyti brandos egzaminų dėl ligos, ne vėliau kaip iki pagrindinės sesijos pradžios mokyklos direktoriui teikia prašymą dėl atleidimo nuo pasirinktų brandos egzaminų. Kartu su prašymu jis turi pateikti sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų konsultavimo komisijos pažymą, patvirtintą šios komisijos antspaudu. Pažymoje nurodomas TLK-10 kodas iš Ligų, galinčių būti pagrindu atleisti asmenis nuo brandos egzaminų, sąrašo.

31. Atleistas nuo brandos egzaminų mokinys ir buvęs mokinys negali laikyti pasirinktų brandos egzaminų.

32. Brandos egzaminų sesijos metu kandidatui susirgus, jis arba jo artimieji privalo apie tai pranešti mokyklos direktoriui ne vėliau kaip kitą darbo dieną po dalyko brandos egzamino. Pagal mokyklos direktoriui pateiktą prašymą ir 30 punkte nurodytus dokumentus mokinys ir buvęs mokinys nuo nelaikytų brandos egzaminų atleidžiamas.

33. Kurčiasis, neprigirdintysis (vidutinis, žymus, labai žymus neprigirdėjimas) mokinys ir buvęs mokinys, pasirinkęs užsienio kalbos brandos egzaminą ir turintis negalią patvirtinančią dokumentą, mokyklos direktoriaus įsakymu atleidžiamas nuo pasirinkto užsienio kalbos brandos egzamino klausymo dalies. Jei mokykloje nėra galiojančių negalią patvirtinančių dokumentų, jis mokyklos direktoriui pateikia sveikatos priežiūros įstaigos gydytojo otolaringologo pažymą apie klausos sutrikimą ir klausos toninę audiogramą. Pažymoje turi būti nurodomas neprigirdėjimo laipsnis (vidutinis, žymus, labai žymus).

X. BRANDOS EGZAMINO, KŪRYBINĖS UŽDUOTIES ATIDĖJIMAS. EGZAMINO DALIŲ LAIKYMAS

34. Mokyklos, o eksterno – bazinės mokyklos, direktoriaus įsakymu brandos egzaminas atidedamas pakartotinei sesijai:

34.1. kandidatui, dėl svarbių priežasčių (pateikusiam priežastį paaiškinančią dokumentą) negalinčiam laikyti brandos egzamino ar jo dalies pagrindinės sesijos metu;

34.2. kandidatui, susirgusiam prieš brandos egzaminą arba nebaigusiam brandos egzamino dėl sveikatos sutrikimo pagrindinės sesijos metu (pateikusiam mokyklos direktoriui prašymą dėl brandos egzamino atidėjimo ir medicininę pažymą ne vėliau kaip kitą dieną po dalyko brandos egzamino).

35. Kandidatui, dėl svarbių priežasčių negalinčiam nustatytu laiku atlikti dailės, muzikos kūrybinės užduoties, pateikusiam prašymą ir priežastis paaiškinančius dokumentus, mokyklos direktoriaus įsakymu jos atlikimas atidedamas iki savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens nustatytos datos.

36. Jei kandidatui dailės ar muzikos kūrybinė užduotis dėl svarbių priežasčių buvo atidėta pakartotinei sesijai, netenkama teisės laikyti atitinkamo brandos egzamino testo dalies pagrindinėje sesijoje. Pakartotinėje sesijoje laikoma atitinkamo dalyko kūrybinė užduotis ir testas.

37. Kandidatas, išlaikęs dailės ar muzikos kūrybinę užduotį, tačiau neišlaikęs atitinkamo dalyko testo dalies pagrindinėje sesijoje arba jei dailės ar muzikos testo dalis dėl svarbių priežasčių jam buvo atidėta pakartotinei sesijai, šioje sesijoje laiko tik atitinkamo dalyko testo dalį. Kūrybinės užduoties pagrindinės sesijos įvertinimas įskaitomas.

XI. BRANDOS EGZAMINO PRIPAŽINIMAS IŠLAIKYTU

38. Mokiniai ir buvusiam mokiniui, iki dalyko mokyklinio brandos egzamino vykdymo dienos pateikusiam mokyklos direktoriui prašymą, mokyklos direktoriaus įsakymu dalyko įskaita ir mokyklinis brandos egzaminas pripažįstami išlaikytais ir įvertintais 10 balų, jeigu pasirinko laikyti to dalyko mokyklinį brandos egzaminą ir:

38.1. mokydamasis pagal vidurinio ugdymo programą tapo to dalyko tarptautinės, šalies olimpiados, jaunųjų filologų konkurso 1 – 3 vietų laimėtoju, Lietuvos vaikų ir moksleivių televizijos konkurso „Dainų dainelė“ IV etapo laureatu (pateikus laimėjimą patvirtinantį dokumentą);

38.2. pateikė tarptautinį dalyko egzamino išlaikymo dokumentą.

39. Mokyklos direktoriui pateiktas dokumento originalas grąžinamas pateikėjui. Prie įsakymo pridedama mokykloje padaryta ir patvirtinta jo kopija.

XII. BRANDOS EGZAMINŲ PROGRAMŲ, EGZAMINŲ UŽDUOČIŲ, VYKDYMO IR VERTINIMO INSTRUKCIJŲ RENGIMAS

40. Švietimo ir mokslo ministras dalyko brandos egzamino programą tvirtina ne vėliau kaip prieš dvejus metus iki brandos egzaminų sesijos pradžios, jos neesminius pakeitimus ar papildymus kasmet, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų sausio 15 d.

41. Brandos egzaminų užduotis ir vertinimo instrukcijas rengia Nacionalinis egzaminų centras. Brandos egzamino užduoties rengimo grupėje negali dirbti asmuo, turintis privačių interesų dėl šeimos narių, artimų giminaičių ar kitų kandidatų to dalyko brandos egzamino rezultatų.

42. Nacionalinio egzaminų centro direktorius tvirtina dalykų brandos egzaminų vykdymo ir vertinimo instrukcijas. Brandos egzamino užduotį tvirtina ne vėliau kaip prieš dvi savaites iki dalyko brandos egzamino vykdymo dienos.

43. Patvirtintos valstybinio brandos egzamino užduotys tampa dokumentais, sudarančiais tarnybos paslaptį, jiems priskiriama „RIBOTO NAUDOJIMO“ slaptumo žyma. Valstybinio brandos egzamino užduotys tarnybos paslaptimi išlieka iki užduotims patenkant į valstybinio brandos egzamino patalpą.

44. Brandos egzaminų, išskyrus užsienio bei gimtųjų kalbų brandos egzaminus, užduotys rengiamos lietuvių kalba. Rečiau vartojami biologijos, chemijos, fizikos, geografijos, informacinių technologijų, istorijos ir matematikos brandos egzaminų užduotyse dalykiniai terminai papildomai pateikiami lenkų ir rusų kalbomis.

XIII. PRITAIKYMAI

45. Pagal specialiųjų poreikių kandidato pateiktą raštišką pageidavimą dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija, brandos egzamino užduoties forma ir vertinimo instrukcija gali būti pritaikoma atsižvelgus į sveikatos sutrikimus švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

46. Kandidatams, turintiems sveikatos sutrikimų, patvirtintų gydytojų konsultavimo komisijos pažymomis, pagal šios komisijos rekomendaciją gali būti pritaikomos brandos egzamino vykdymo sąlygos ir dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija. Prašymą kartu su gydytojų konsultavimo komisijos pažyma mokinys ir buvęs mokinys pateikia mokyklos direktoriui, eksternas – bazinės mokyklos direktoriui.

47. Namuose mokyttas mokinys, negalintis atvykti į dalyko brandos egzamino centrą, todėl pageidaujantis laikyti brandos egzaminus namuose, raštu pateikia prašymą mokyklos direktoriui.

48. Nacionalinio egzaminų centro direktorius, remdamasis mokyklų pateiktais dokumentais, priima sprendimą:

48.1. dėl dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijos pritaikymų sveikatos sutrikimų turintiems kandidatams;

48.2. dėl dalyko brandos egzamino užduoties, vertinimo instrukcijos ar vykdymo pritaikymų specialiųjų poreikių kandidatams.

XIV. BRANDOS EGZAMINŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO KOORDINAVIMAS

49. Brandos egzaminų organizavimui ir vykdymui koordinuoti savivaldybės administracijos švietimo padalinyje paskiriamas atsakingas specialistas. Paskyrimo metu specialistas pasirašytinai supažindinamas su Aprašu ir su Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (Žin., 1996, Nr. 63-1479; 2003, Nr. 15-597) reikalavimais, iki 2009 m. sausio 5 d. jis įregistruojamas duomenų perdavimo

sistemoje KELTAS. Kiekvieno brandos egzamino vykdymo dieną nuo 7.00 iki 10.00 val. specialistas prisijungia prie duomenų perdavimo sistemos KELTAS operatyviai informacijai gauti. Iki balandžio 15 d. savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas švietimo padalinio vadovas skiria 1–3 švietimo padalinio specialistus brandos egzaminų užduotims priimti. Paskirti specialistai registruojami duomenų perdavimo sistemoje KELTAS.

50. Visi savivaldybės valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, priimančios, saugantys ir perduodantys valstybinio brandos egzamino užduotis, turi turėti leidimą dirbti su tarnybos paslaptį sudarančia informacija, žymima „RIBOTO NAUDOJIMO“ slaptumo žyma.

51. Iki sausio 15 d. mokyklos direktorius paskiria atsakingą už darbą su slaptažodžio apsaugota duomenų perdavimo sistema KELTAS asmenį (toliau – atsakingas asmuo). Paskyrimo metu šis asmuo pasirašytinai supažindinamas su Aprašu ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimais.

XV. DALYKŲ BRANDOS EGZAMINŲ CENTRŲ IR BAZINIŲ MOKYKLŲ SKYRIMAS

52. Dalykų brandos egzaminų centrus savivaldybės teritorijoje skiria savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo. Dalykų brandos egzaminų centrų sąrašai sudaromi duomenų perdavimo sistemoje KELTAS. Paskirti dalykų brandos egzaminų centrai nekeičiami.

53. Vienoje mokykloje tą pačią dieną skiriamas vienas dalyko mokyklinio ar/ir valstybinio brandos egzamino centras. Mokykloje, kurioje paskirtas dalyko brandos egzamino centras, brandos egzamino metu ugdomoji veikla nevykdoma, išskyrus atvejus, kai sudarytos sąlygos tenkina egzamino centro patalpų paruošimo reikalavimus ir yra suderintos su brandos egzaminų organizavimui ir vykdymui koordinuoti savivaldybės administracijos švietimo padalinyje paskirtu atsakingu specialistu.

54. Pagrindinės sesijos dalykų brandos egzaminų centrai suformuojami duomenų perdavimo sistemoje KELTAS ir skiriami iki kovo 30 d.

55. Iki sausio 15 d. savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo savivaldybės teritorijoje skiria bazines mokyklas. Jos įregistruojamos duomenų perdavimo sistemoje KELTAS. Apie bazinę mokyklą savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo paskelbia savivaldybės viešojo informavimo priemonėse, raštu informuoja savivaldybės teritorijoje esančias mokyklas, apskrities viršininko administracijos Valstybinės švietimo priežiūros skyrių.

XVI. VALSTYBINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ CENTRŲ SKYRIMAS

56. Valstybiniam brandos egzaminui vykdyti pagrindinės sesijos metu savivaldybės teritorijoje skiriamas dalyko valstybinio brandos egzamino centras, jei to dalyko brandos egzaminą laiko ne mažiau kaip 24 kandidatai. Jei yra mažiau kaip 24 kandidatai, kelių savivaldybių administracijų direktorių ar jų įgaliotų asmenų sutarimu skiriamas bendras dalyko valstybinio brandos egzamino centras.

57. Savivaldybės teritorijoje gali būti skiriama daugiau dalyko valstybinio brandos egzamino centrų, jei kiekviename iš jų turi laikyti ne mažiau kaip 60 kandidatų. Šis reikalavimas netaikomas informacinių technologijų valstybiniam brandos egzaminui.

58. Visi vienos mokyklos mokiniai ir buvę mokiniai dalyko valstybinį brandos egzaminą laiko viename centre. Jei savivaldybės teritorijoje nėra valstybinio brandos egzamino centro, kuriame tilptų visi vienos mokyklos mokiniai ir buvę mokiniai, jie siunčiami laikyti valstybinio brandos egzamino į du valstybinio brandos egzamino centrus, o duomenų perdavimo sistemoje KELTAS perskiriamas mokinių ir buvusių mokinių abėcėlinis sąrašas.

59. Jeigu visose apskrities savivaldybėse dalyko valstybinį brandos egzaminą laiko mažiau kaip 24 kandidatai, dalyko valstybinio brandos egzamino centro skyrimą derina tos savivaldybės, kurios teritorijoje egzamino centras skiriamas, administracijos direktorius ar jo įgaliotas atstovas su Nacionalinio egzaminų centro direktoriumi.

60. Pakartotinės sesijos valstybiniams brandos egzaminams vykdyti ne vėliau kaip prieš 7 darbo dienas iki pakartotinės sesijos pradžios Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje skiriama po vieną centrą. Atsižvelgus į dalyko brandos egzaminą laikančių kandidatų skaičių, jų registracijos vietą, dalyko brandos egzamino centro vietą galima keisti Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus siūlymu.

XVII. MOKYKLINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ CENTRŲ SKYRIMAS

61. Savivaldybės teritorijoje skiriamas ne mažiau kaip vienas dalyko mokyklinio brandos egzaminų centras. Daugiau centrų galima skirti, jeigu kiekviename iš jų brandos egzaminą laikys ne mažiau kaip 24 kandidatai. Skiriant mokyklinių brandos egzaminų centrus būtina atsižvelgti į kiekvieno iš jų galimybę sudaryti dalyko mokyklinio brandos egzaminų vertinimo komisiją, užtikrinti tinkamas sąlygas komisijos darbui, kandidatų darbų saugojimui.

62. Pakartotinės sesijos mokykliniai brandos egzaminai vykdomi bazinėse mokyklose, prirėkus – ir ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki pakartotinės sesijos pradžios – mokyklinių brandos egzaminų savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens paskirtuose centruose.

XVIII. REGISTRAVIMAS IR INFORMACIJOS PATEIKIMAS

63. Nacionalinis egzaminų centras iki sausio 9 d. parengia darbui duomenų perdavimo sistemą KELTS ir informuoja savivaldybių administracijų švietimo padalinius, apskričių viršininkų administracijų švietimo priežiūros skyrius ir mokyklas apie prisijungimo prie šios sistemos tvarką, patvirtina duomenų pateikimo, registracijos ir brandos egzaminų protokolų formas. Prieš 2–3 darbo dienas iki pagrindinės sesijos, o pakartotinės sesijos metu kartu su užduotimis Nacionalinis egzaminų centras parengia ir kurjerio paštu pristato savivaldybėms valstybinių brandos egzaminų vykdymo protokolus.

64. Mokyklos iki sausio 15 d. duomenų perdavimo sistemoje KELTS įregistruoja atsakingo už duomenų perdavimą Nacionaliniam egzaminų centrui asmens vardą, pavardę, pareigas ir telefoną, pateikia patikslintus bendruosius mokyklos duomenis, tautinių mažumų mokyklos – su mokyklos taryba suderintą mokyklos direktoriaus sprendimą dėl mokymosi kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) brandos egzaminų laikymo.

65. Atsakingas asmuo duomenų perdavimo sistemoje KELTS:

65.1. įkelia duomenis apie mokinių pasirinktus brandos egzaminus, atitinkamo dalyko programos kursą ir pirmojo pusmečio įvertinimą, buvusių mokinių ir eksternų pasirinktus brandos egzaminus;

65.2. sudaro specialiųjų poreikių kandidatų, kuriems reikalingi brandos egzaminų užduoties formos, vykdymo ir vertinimo instrukcijos pritaikymai, sąrašą. Mokyklos direktorius sąrašą patvirtina parašu ir kartu su pirminės sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų, gydytojų konsultavimo komisijos ar pedagoginės-psichologinės tarnybos išduotomis pažymomis (jeigu specialiųjų poreikių mokinys ar buvęs mokinys mokosi ne specialiojoje mokykloje) perduoda savivaldybės administracijos švietimo padaliniui;

65.3. registruoja eksternus, pateikusius prašymus bazinės mokyklos direktoriui nuo kovo 2 d. iki gegužės 15 d. Informaciją apie registravimą Nacionaliniam egzaminų centrui ir savivaldybės administracijos švietimo padaliniui pateikia iki gegužės 22 d.;

65.4. registruoja mokinius ir buvusius mokinius, brandos egzaminus laikysiančius mokykloje, kurioje mokėsi;

65.5. registruoja mokinius ir buvusius mokinius, kurie: brandos egzaminus laikys namuose, atskiroje patalpoje – iki balandžio 10 d.; yra atleisti nuo užsienio kalbos brandos egzaminų klausymo dalies, kuriems neleista laikyti brandos egzaminų dėl nepatenkinamo to dalyko metinio įvertinimo ar neišlaikytos kalbos įskaitos bei nebaigusius mokslo metų mokinius – per vieną darbo dieną pamokoms pasibaigus; kuriems valstybinis ar mokyklinis brandos egzaminas atidėtas, kuriems mokyklinis brandos egzaminas pripažintas išlaikytu, kurie atleisti nuo brandos egzaminų – ne vėliau kaip per dvi darbo dienas po dalyko brandos egzaminų vykdymo dienos.

66. Mokyklos duomenų perdavimo sistemoje KELTS išspausdintus, kandidatų pasirašytus ir mokyklos direktoriaus parašu patvirtintus kandidatų brandos egzaminų pasirinkimų sąrašus iki einamųjų metų kovo 5 d. atsakingas asmuo pateikia savivaldybės administracijos švietimo padaliniui, kuris juos perduoda Nacionaliniam egzaminų centrui. Nesant mokinio parašo papildomai pateikiamos kandidatų prašymų kopijos.

67. Informacija apie specialiųjų poreikių mokinį ir buvusį mokinį pateikiama jam ar jo teisėtam atstovui raštu sutikus.

68. Duomenų perdavimo sistemoje KELTS patvirtinti duomenys nekeičiami. Išimties atveju mokyklos direktorius inicijuoja klaidingai patvirtintų duomenų keitimo procedūrą, įvesdamas informaciją į duomenų perdavimo sistemą KELTS. Klaida laikoma ištaisyta, kai savivaldybės administracijos švietimo padalinys arba Nacionalinis egzaminų centras patvirtina pakeitimą.

69. Savivaldybės administracijos švietimo padalinio atsakingas specialistas patikrina iš mokyklos gautą informaciją ir iki kovo 12 d. perduoda Nacionaliniam egzaminų centrui iš mokyklų gautus kandidatų brandos egzaminų pasirinkimų sąrašus ir specialiųjų poreikių kandidatų sąrašus kartu su negalia patvirtinančiais dokumentais.

70. Apie savivaldybės teritorijoje paskirtus pagrindinės sesijos valstybinių ir mokyklinių brandos egzaminų centrus savivaldybės administracijos švietimo padalinio vadovas apskrities viršininko administracijos Valstybinės švietimo priežiūros skyriui praneša iki balandžio 20 d., o apie pakartotinės sesijos egzaminų centrus, kai jie yra paskirti.

XIX. BRANDOS EGZAMINO VYKDYMO PATALPOS

71. Patalpa brandos egzaminui (salė, klasė, kabinetas ir kt.) paruošiama ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki dalyko brandos egzamino pradžios. Valstybiniam brandos egzaminui, išskyrus užsienio kalbos bei informacinių technologijų valstybinius brandos egzaminus, parengiamos salės, jeigu brandos egzaminą dalyko brandos egzamino centre laikys daugiau kaip 24 kandidatai.

Atskiru atveju, remiantis savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens argumentuotu prašymu ir atsižvelgus į dalyko valstybinio brandos egzamino centro salių tinkamumą, švietimo ir mokslo ministro įsakymu iki kovo 30 d. gali būti leidžiama jame egzaminą vykdyti klasėse, kabinetuose ar kt.

72. Užsienio kalbų brandos egzaminai vykdomi patalpose, skirtose ne daugiau kaip 24 kandidatams. Parenkant patalpas muzikologijos mokyklinio brandos egzamino II daliai ir užsienio kalbos brandos egzaminams būtina atsižvelgti į klausymo užduočių garso įrašo girdimumą kandidatams skirtose vietose.

73. Kandidatams skiriami atskiri stalai/suolai. Jeigu stalai/suolai yra dviviečiai, visi kandidatai sėdi toje pačioje stalo/suolo pusėje. Visi stalai/suolai sustatomi viena kryptimi keliomis eilėmis ir pažymimi taip, kaip nurodyta vykdymo protokole, t. y. nurodoma grupė ir eilės numeris. Eilėje tos pačios grupės kandidatų vietos numeruojamos nuosekliai. Atstumas tarp dviejų kandidatų turi būti ne mažesnis kaip pusantro metro. Šie reikalavimai netaikomi kompiuterių klasėse vykdomam informacinių technologijų mokykliniam brandos egzaminui ir informacinių technologijų valstybinio brandos egzamino praktinei užduočiai.

74. Brandos egzamino patalpoje turi būti tik vienas laikrodis, rašomoji lenta ar sudarytos kitos galimybės vykdytojui užrašyti brandos egzamino, jo dalių pradžios ir pabaigos laiką, kitos dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje numatytos priemonės.

75. Brandos egzamino vykdymo dieną prie įėjimo į dalyko brandos egzamino centrą, įėjimo į patalpą ir skelbimų lentoje ar kitoje gerai matomoje vietoje pakabinami kandidatų vardiniai sąrašai, kuriuose nurodoma patalpa, kandidatų vietų numeriai ir brandos egzamino vykdymo pradžia.

76. Brandos egzaminus laikantys kandidatai suskirstomi į ne didesnes kaip 12 kandidatų grupes.

77. Vienos grupės kandidatai brandos egzaminą laiko toje pačioje patalpoje. Jų eilės numeriai sąraše ir vietos patalpoje sutampa su grupės ir eilės numeriu, nurodytais vykdymo protokole.

78. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų sąrašus kiekvienam valstybinio brandos egzamino centrui Nacionalinis egzaminų centras pateikia duomenų perdavimo sistemoje KELTAS. Mokyklinių brandos egzaminų kandidatų sąrašus, kuriuose nurodyta grupė ir vieta, kiekvienas mokyklinio brandos egzamino centras išsispausdina duomenų perdavimo sistemoje KELTAS.

79. Į brandos egzamino patalpą tuo metu, kai prakerpami vokai su brandos egzamino užduotimis ir kai vyksta brandos egzaminas (išskyrus užsienio kalbos ir muzikos brandos egzaminų klausymo dalį), gali įeiti:

79.1. priežiūrą vykdančias asmuo, turintis darbo ar valstybės tarnautojo pažymėjimą;

79.2. vyresnysis vykdytojas;

79.3. vyresniojo vykdytojo iškvieistas asmuo, kurio pagalbos reikia atsitikus nenumatytam įvykiui. Atlikęs pareigas jis nedelsdamas privalo išeiti iš patalpos.

XX. REIKALAVIMAI KANDIDATAMS

80. Kandidatai:

80.1. atvykdami į brandos egzaminą privalo turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą;

80.2. prie įėjimo į dalyko brandos egzamino centrą esančiame sąraše sužino savo grupę, vietos numerį ir patalpą, kurioje vyks brandos egzaminas, prie patalpos ateina ne vėliau kaip prieš 15 min. iki brandos egzamino pradžios;

80.3. prieš įeidami vykdytojui pateikia asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ar vairuotojo pažymėjimą ir įeina į patalpą tik jam leidus;

80.4. turi tik dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą arba vairuotojo pažymėjimą, kuris brandos egzamino metu gali būti padėtas ant suolo/stalo;

80.5. pavėlavusieji ne daugiau kaip 30 minučių, jeigu dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nenurodytas kitas laikas, laiko egzaminą, tačiau jiems brandos egzamino užduoties atlikimo laikas nepratęsiamas;

80.6. kai pasirašo vykdymo protokoluose, gauna dalyko brandos egzamino užduotis, jas padeda ant stalo/suolo krašto, vykdytojui leidus patikrina, ar nėra tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko, užduočių sąsiuvinius užverčia ir laukia vykdytojų nurodymų. Pastebėję užduočių sąsiuvinyje spausdinimo broką ar tuščius lapus, apie tai praneša vykdytojui. Užduotis pradeda atlikti vykdytojui paskelbus dalyko brandos egzamino pradžią;

80.7. klauso vykdytojų nurodymų, užduotis atlieka savarankiškai, nesikalba tarpusavyje, netrukdo kitiems, naudojami tik tomis priemonėmis, kurios nurodytos dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje, jų neskolina;

80.8. rašo tvarkingai ir įskaitomai, galutinį atsakymą parašo tik mėlynai rašančiu parkeriu arba tušinuku, nesinaudoja korektūros priemonėmis, brandos egzamino užduotyje nerašo su ja nesusijusio teksto ar ženklų, nepiešia piešinių, jeigu to daryti nereikalauja dalyko brandos egzamino užduotis. Jeigu būtina keisti rašiklį, privalo tai pasakyti vykdytojui;

80.9. iš patalpos gali išeiti tik esant būtinybei ne ilgiau kaip 5 minutėms vykdytojo lydimi;

80.10. baigę darbą anksčiau negu nustatyta dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje, tačiau ne vėliau kaip prieš 15 minučių iki brandos egzamino pabaigos, ir atidavę vykdytojui darbus gali išeiti iš brandos egzamino patalpos. Negali išsinešti juodraščių (jeigu dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija leido naudotis), grįžti į egzamino patalpą iki brandos egzamino ar jo dalies pabaigos;

80.11. darbą baigia paskirtam vykdytojui paskelbus brandos egzamino pabaigą ir laukia, kol vykdytojais surenka (informacinių technologijų – kol išspausdina) darbus. Iš egzamino patalpos išeina tik leidus vykdytojui;

80.12. negali likti egzamino patalpoje pertraukos tarp atskirų brandos egzamino dalių metu. Prie egzamino patalpos grįžta ne vėliau kaip prieš 15 minučių iki kitos brandos egzamino dalies pradžios ir sėdasi į protokole nurodytą vietą;

80.13. šalinami iš egzamino patalpos už trukdymą, nusirašinėjimą, mobiliojo ryšio, kitų informacijos perdavimo ar priėmimo priemonių įsinešimą į patalpą ir vykdytojo nurodymų nevykdymą.

XXI. BRANDOS EGZAMINO VYKDYMO GRUPĖ

81. Brandos egzaminui vykdyti dalyko brandos egzamino centre tvirtinama vykdymo grupė, kurią sudaro vyresnysis vykdytojas, administratorius ir vykdytojai.

82. Jeigu viename brandos egzamino centre yra daugiau kaip 240 kandidatų, gali būti tvirtinamos dvi vykdymo grupės, kurioms paprastai skiriamas vienas administratorius. Vykdytojų skaičius priklauso nuo kandidatų ir turimų egzaminų patalpų skaičiaus. Sudarant vykdymo grupes numatoma, kad kiekvienoje patalpoje būtų ne mažiau kaip 2 vykdytojai.

83. Valstybinio brandos egzamino vykdymo grupės sudėtį tvirtina savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo. Ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki valstybinio brandos egzamino dienos grupės vyresniąją vykdytoją, administratorių ar vykdytoją skiria jo darbdavys tvarkomuoju dokumentu. Vyresnysis vykdytojas turi gauti leidimą dirbti su „RIBOTO NAUDOJIMO“ dokumentais (priimti valstybinio brandos egzamino užduotis, saugoti iki joms patenkant į valstybinio brandos egzamino patalpą). Leidimą dirbti su „RIBOTO NAUDOJIMO“ dokumentais suteikia savivaldybės administracijos direktorius.

84. Valstybinio brandos egzamino vyresniuoju vykdytoju skiriamas mokyklos, kurios mokiniai ir buvę mokiniai to valstybinio brandos egzamino nelaiko, direktorius arba direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir skyriaus vedėjas, administratoriumi – mokyklos direktorius ar vienas iš mokyklos direktoriaus pavaduotojų.

85. Valstybinio brandos egzamino centre kiekvienoje brandos egzamino patalpoje turi būti ne mažiau kaip du skirtingų mokyklų vykdytojai, nedirbantys mokyklose, kurių kandidatai yra vykdytojui priskirtoje kandidatų grupėje.

86. Jeigu vienoje patalpoje brandos egzaminą laiko daugiau kaip 24 kandidatai, 12-ai kandidatų gali būti skiriamas tik vienas vykdytojas.

87. Informacinių technologijų valstybinio brandos egzamino patalpoje vykdytoju gali būti skiriamas vienas informacinių technologijų specialistas, informacinių technologijų mokytojas.

88. Mokyklinio brandos egzamino, kurį laiko:

88.1. tik tos mokyklos kandidatai, vykdymo grupę įsakymu skiria mokyklos direktorius;

88.2. kelių mokyklų kandidatai, vykdymo grupę tvirtina brandos egzaminą vykdančios mokyklos direktorius. Trūkstant vykdytojų, kitų mokyklų mokytojai į vykdymo grupę deleguojami darbdavio įsakymu, kuriame nurodoma asmens darbovietė, pareigos, kokio dalyko specialistas jis yra, o vykdymo grupės tvirtinimas raštu suderinamas su savivaldybės administracijos direktoriumi ar jo įgaliotu asmeniu.

89. Mokyklinio brandos egzamino vyresniuoju vykdytoju skiriamas mokyklos direktorius arba jo pavaduotojas ugdymui ar skyriaus vedėjas.

90. Vyresniuoju vykdytoju ir vykdytoju negali būti skiriamas egzaminuojamojo dalyko mokytojas, specialistas, kandidatų klasės (grupės, kurso) vadovas ar asmuo, kurio šeimos nariai ar/ir artimi giminaičiai laiko brandos egzaminus tame centre.

91. Tuo atveju, jei egzaminą laiko nedaug kandidatų ir parengiamojo darbo yra mažai arba jei brandos egzaminas vykdomas vienoje patalpoje, vyresniajam vykdytojui gali būti pavedama atlikti administratoriaus ir (ar) vieno iš vykdytojų funkcijas.

92. Susipažindamas su įsakymu, kuriuo jis skiriamas į vykdymo grupę, vyresnysis vykdytojas, administratorius ir vykdytojas parašu patvirtina, kad su šiuo Aprašu, asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais ir dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija yra susipažinęs.

93. Vykdytojų grupės narys brandos egzamino metu privalo segėti kortelę su vardu, pavarde ir nuoroda: vyresnysis vykdytojas, administratorius, vykdytojas.

XXII. ADMINISTRATORIAUS FUNKCIJOS

94. Administratorius:

94.1. numato patalpas brandos egzaminui, užtikrina vietų kandidatams paruošimą, vadovaudamasis Aprašu ir dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija sunumeruoja sėdimas vietas;

94.2. išneša iš patalpų vyresniojo vykdytojo nurodytas mokymo priemones, aprūpina patalpas dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nurodytomis ir egzaminui reikalingomis priemonėmis;

94.3. parengia nuorodas į egzamino patalpas; skiria patalpą kandidatų daiktams laikyti ir informuoja apie ją atvykstančius kandidatus;

94.4. parūpina kandidatų grupei atskirą stalą vykdytojams;

94.5. tvarkai palaikyti brandos egzamino metu pasitelkia mokyklos direktoriaus įsakymu paskirtus atsakingus asmenis;

94.6. ne vėliau kaip prieš valandą iki brandos egzamino pradžios kartu su vyresniuoju vykdytoju patikrina paruoštas patalpas, jose esančių priemonių tinkamumą, pašalina pastebėtus trūkumus, prie patalpų, skelbimų lentoje arba kitoje gerai matomoje vietoje iškabina kandidatų sąrašus. Prieš įleidžiant kandidatus į dalyko brandos egzamino centrą kartu su mokyklos, kurioje yra dalyko brandos egzamino centras, paskirtais asmenimis atlieka pirminį kandidatų asmens tapatybės dokumentų patikrinimą;

94.7. brandos egzamino metu padeda vyresniajam vykdytojui spręsti iškilusias problemas.

XXIII. VYRESNIOJO VYKDYTOJO FUNKCIJOS

95. Vyresnysis vykdytojas:

95.1. kartu su administratoriumi parenka patalpas, suskirsto mokyklinių brandos egzaminų kandidatus į grupes, rengia kandidatų sąrašus;

95.2. ne vėliau kaip prieš 12 val. iki mokyklinio brandos egzamino pradžios išspausdina Nacionalinio egzaminų centro ne vėliau kaip prieš 24 val. iki mokyklinio brandos egzamino pradžios į duomenų perdavimo sistemą KELTAS įkeltus mokyklinio brandos egzamino vykdymo protokolus;

95.3. ne vėliau kaip prieš 24 val. iki valstybinio brandos egzamino pradžios parengia po vieną Nacionalinio egzaminų centro pateiktų valstybinių brandos egzaminų vykdymo protokolų kopiją;

95.4. ne vėliau kaip prieš 12 val. iki brandos egzamino pradžios vykdytojus pasirašytinai supažindina su bendromis brandos egzamino vykdymo procedūromis (brandos egzamino užduočių pateikimas, kandidatų įleidimo ir susodinimo tvarka ir pan.), vykdytojų funkcijomis ir atsakomybe, dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija, kiekvienam vykdytojui parengia šios instrukcijos kopijas, išaiškina valstybinio brandos egzamino vykdytojams kandidatų darbų kodavimo sistemą, nurodo vykdytojams jų atvykimo į brandos egzamino centrą laiką;

95.5. ne vėliau kaip prieš valandą iki brandos egzamino pradžios kartu su administratoriumi patikrina, ar egzamino patalpos ir jose esančios priemonės yra tvarkingos, pašalina pastebėtus trūkumus. Prieš užsienio kalbos, muzikologijos ar muzikos brandos egzaminą instruktuoja vykdytojus, kaip naudotis parengta garso atkūrimo aparatūra;

95.6. savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens nustatytu laiku ir tvarka gauna pakuotes su valstybinio brandos egzamino užduotimis, sutikrina su lydraščiu, užtikrina paimtos brandos egzamino užduoties saugumą iki perduodant vykdytojui;

95.7. kartu su vykdytojais patikrina valstybiniam dalyko brandos egzaminui skirtos pakuotės sandarumą, sutikrina gautų vokų kodus su lydraštyje nurodytaisiais ir jame kartu su vykdytojais pasirašo, prieš mokyklinį brandos egzaminą patikrina vokų su užduotimis sandarumą, užtikrina gautos medžiagos saugumą. Prireikus pakartotinai supažindina vykdytojus su dalyko brandos egzamino vykdymo eiga, priskiria vykdytojams kandidatų grupes, vykdymo instrukcijos kopijas ir protokolus, vokus su brandos egzamino užduotimis pristato į brandos egzaminų patalpą (-as) ir jas išdalia vykdytojams;

95.8. kiekvienai brandos egzamino patalpai paskiria vykdytoją, kuris paskelbia brandos egzamino pradžią ir pabaigą, prižiūri priskirtos grupės, o vienam iš vykdytojų išėjus – ir kitos grupės kandidatus;

95.9. stebi brandos egzamino eigą, vykdytojų darbą, sprendžia iškilusias problemas. Jei trūksta brandos egzamino užduočių, suderinęs su savivaldybės administracijos atsakingu specialistu trūkstamą mokyklinio brandos egzamino užduočių skaičių kopijuoja arba gauna iš kito to dalyko brandos egzamino centro;

95.10. užtikrina, kad visos panaudotos ir nepanaudotos brandos egzamino užduotys ar jų kopijos brandos egzamino metu būtų egzamino patalpoje;

95.11. pasibaigus brandos egzaminui ar jo daliai:

95.11.1. patikrina, ar protokolai teisingai užpildyti, juos pasirašo, jeigu taip yra nurodyta vykdymo protokole, iš vykdytojų surenka vokus su brandos egzamino užduotimis ir dalyko brandos egzamino vykdymo protokolo egzempliorių;

95.11.2. lydraštyje užrašo grąžinamų valstybinio brandos egzamino specialių vokų kodus ir pasirašo;

95.11.3. valstybinio brandos egzamino vykdymo vieną protokolo egzempliorių, užklijuotus grąžinamus vokus su kandidatų atliktomis ir nepanaudotomis brandos egzamino užduotimis perduoda savivaldybės administracijos švietimo padalinio atsakingam specialistui, kuris Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus nustatyta tvarka grąžina Nacionaliniam egzaminų centrui;

95.11.4. per pusę valandos (informacinių technologijų – per vieną val.) vertinimo komisijos pirmininkui perduoda pasirašytinai mokyklinio brandos egzamino vykdymo protokolus, kandidatų atliktas brandos egzamino užduotis;

95.11.5. patikrinęs, ar ant nepanaudotos brandos egzamino užduoties yra užrašas „Nepanaudota“, perduoda užduotis mokyklos, kurioje vyko mokyklinis brandos egzaminas, direktoriui;

95.11.6. raštu informuoja savivaldybės administracijos švietimo padalinį apie brandos egzamino metu iškilusias problemas.

XXIV. VYKDYTOJO FUNKCIJOS

96. Vykdytojas, jeigu dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nenumatyta kitaip:

96.1. ne vėliau kaip prieš 12 val. iki dalyko brandos egzamino pradžios pakartotinai susipažįsta su jo vykdymo instrukcija ir Aprašu, iškilus neaiškumams konsultuojasi su vyresnioju vykdytoju, dalyvauja vyresniojo vykdytojo organizuojamuose vykdytojų mokymuose;

96.2. brandos egzamino dieną vyresniojo vykdytojo nurodytu laiku atvyksta į dalyko brandos egzamino centrą, paima iš vyresniojo vykdytojo vykdymo protokolus, įrašo į juos reikalaujamą informaciją (įrašyti papildomas pavardes draudžiama);

96.3. patikrinęs kandidatų tapatybę pagal asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą, pavardes pagal vykdymo protokolą, ne vėliau kaip prieš 15 min. iki brandos egzamino pradžios įleidžia kandidatus į patalpą ir nurodo vietą pagal sąrašą. Prižiūri, kad kandidatai į patalpą neįsineštų asmeninių daiktų (išskyrus vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ar vairuotojo pažymėjimą), prireikus patikslina klaidingai įrašytas kandidatų pavardes ir kartu su vyresniuoju vykdytoju apie pakeitimus informuoja savivaldybės administracijos švietimo padalinį, kuris įpareigoja mokyklą, kurių kandidatų pavardės patikslintos, direktorius atlikti duomenų keitimą duomenų perdavimo sistemoje KELTSAS;

96.4. egzamino patalpoje, likus ne daugiau kaip 15 min. iki brandos egzamino pradžios, pakviečia pirmąjį brandos egzamino vykdymo protokoluose įrašytą kandidatą paliudyti, kad vokas su brandos egzamino užduotimis nepažeistas, t. y. nėra kirpimo ar plėšimo žymių (jeigu vokas nepažeistas, kandidatas pasirašo nurodytoje vietoje vykdytojų abiejose egzemplioriuose, priešingu atveju kviečiamas vyresnysis vykdytojas), prakerpa vokus su brandos egzamino užduotimis;

96.5. ant valstybinio brandos egzamino vykdymo protokolo abiejų egzempliorių užklijuoja protokolo kodą;

96.6. kiekvienos valstybinio brandos egzamino užduoties viršelyje (atsakymų lape) užklijuoja kandidato kodą ir pagal jį išdalija užduotis kandidatams;

96.7. primena kandidatams, kad jie privalo laikytis Aprašo 80.6–80.13 punktuose apibrėžtų reikalavimų;

96.8. paskelbia brandos egzamino pradžią ir pabaigą, prižiūri priskirtos grupės, o vienam iš vykdytojų išėjus – ir kitos grupės kandidatus;

96.9. išduoda pasirašytinai brandos egzamino užduotį kandidatui, pavėlavusiam ne daugiau kaip 30 min., tačiau brandos egzaminui skirtu laiku nepratęsia ir pavėlavimą fiksuoja vykdytojuose;

96.10. praėjus 30 min. nuo brandos egzamino pradžios, ant kiekvieno nepanaudotos brandos egzamino užduoties lapo užrašo „Nepanaudota“;

96.11. nekomentuoja ir neaiškina brandos egzamino užduočių, be atskiro vyresniojo vykdytojo nurodymo netaiso jose esančių spausdinimo ar kitokių klaidų;

96.12. užtikrina tvarką patalpoje nuo brandos egzamino pradžios iki pabaigos, stebi kandidatus iš skirtingų vietų, ilgesnį laiką nestovi vienoje vietoje, ypač tiesiai už kandidato nugaros arba šalia jo, vykdytojų dalyje „Pažeidimai“ fiksuoja brandos egzamino eigos faktus ir pažeidimus: neatvykimą, vėlavimą, rašiklio keitimą, įspėjimą, kandidato pašalinimą, vykdytojų dalyje „Pastabos“ – laikino išėjimo ir grįžimo laiką;

96.13. gali išeiti pasijutęs blogai ar palydėti laikinai iš patalpos išeinančio kandidato, iškviešti vyresniojo vykdytojo. Visi vykdytojai negali vienu metu išeiti iš egzamino patalpos;

96.14. palydi vykdytojų savo darbus atidavusius ir laikinai (iki 5 min.) iš patalpos išeinančius kandidatus. Grįžę kandidatai atsiima savo darbus. Kandidatai, išėję iš patalpos be leidimo arba nelydimi vykdytojų, laikomi įteikusiais darbus ir baigusiais egzaminą, jiems grįžti neleidžiama;

96.15. pašalinęs kandidatus iš brandos egzamino už jo vykdymo tvarkos pažeidimus, apie tai pažymi vykdytojuose, kandidatų darbų viršeliuose ir surašo laisvos formos aktą; kandidatai turi teisę po brandos egzamino susipažinti su aktu. Pašalintų kandidatų darbų paskutiniuose lapuose vyresnysis vykdytojas įrašo „Darbo nevertinti. Pagrindas: Aktas“ ir pasirašo. Pašalintų iš valstybinio brandos egzamino kandidatų darbai kartu su visų kandidatų darbais dedami į voką;

96.16. priima darbus iš anksčiau brandos egzamino užduotis atlikusių kandidatų, išleidžia juos iš patalpos, įspėja, kad jie negali grįžti iki brandos egzamino pabaigos;

96.17. likus 15 minučių iki brandos egzamino pabaigos, praneša tai kandidatams ir perspėja, kad niekas iki egzamino pabaigos nebegali išeiti iš patalpos;

96.18. pasibaigus egzaminui ar jo daliai, paprašo kandidatų baigti darbą ir likti savo vietose, kol bus surinkti visi darbai (informacinių technologijų – kol bus išspausdinti darbai);

96.19. surenka kandidatų darbus, baigia pildyti vykdytojuose. Valstybinio brandos egzamino vykdytojas kandidatų darbus sudeda į specialų Nacionalinio egzaminų centro voką, gautą kartu su brandos egzamino užduotimis. Kartu su kandidatų darbais į voką įdeda visas nepanaudotas brandos egzamino užduotis, kodų lapą ir pasirašytą valstybinio brandos egzamino vieną vykdytojuose, tuščius panaudotus vokus, atsakymų lapus (jeigu tokių yra) ir voką užklijuoja. Užklijuotus vokus ir brandos egzamino vieną vykdytojuose perduoda vyresniajam vykdytojui;

96.20. išleidžia kandidatus iš patalpos. Jeigu pasibaigusi brandos egzamino dalis nėra paskutinė, praneša kandidatams pertraukos trukmę ir laiką, kada jie turi ateiti prie kitos brandos egzamino dalies patalpos;

96.21. pasibaigus mokykliniam brandos egzaminui, kandidatų darbus, nepanaudotas brandos egzamino užduotis ir vykdymo protokolą perduoda vyresniajam vykdytojui.

97. Vykdytojų pokalbiai ar kita, kas atitrauktų dėmesį nuo kandidatų, yra neleistini. Egzamino patalpoje negali būti vykdytojų asmeninių daiktų.

XXV. EGZAMINŲ UŽDUOČIŲ IŠDAVIMAS IR SAUGOJIMAS

98. Egzaminų užduočių išdavimo savivaldybių administracijų direktorių arba jų įgaliotų švietimo padalinio vadovų paskirtiems asmenims grafiką nustato Nacionalinio egzaminų centro direktorius. Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus įsakymu egzaminų užduotys į savivaldybių administracijų švietimo padalinius gali būti pristatomos kurjerio paštu. Nacionalinio egzaminų centro direktorius gali patvirtinti kitus egzaminų užduočių gavėjus.

99. Kartu su mokyklinio brandos egzamino užduotimis savivaldybėms pateikiamas lydraštis, kuriame nurodomas brandos egzamino užduočių skaičius kiekvienam dalyko brandos egzamino centrui.

100. Dalyko brandos egzamino centrui valstybinių brandos egzaminų užduotys pristatomos specialiose pakuotėse, užplombuotose numerį turinčia plomba. Kartu su valstybinių brandos egzaminų užduotimis pateikiami du brandos egzamino užduočių išdavimo ir grąžinimo lydraščiai, kuriuose nurodomi valstybinio brandos egzamino centrui pateiktų ir grąžinamų į Nacionalinį egzaminų centrą pakuočių plombų numeriai, brandos egzamino užduočių skaičius ir egzamino užduočių vokų kodai. Abiejuose lydraščiuose fiksuojami egzaminų užduočių perdavimo ir priėmimo laikas, atsakingų asmenų duomenys. Vienas lydraštis grąžinamas Nacionaliniam egzaminų centrui, kitas saugomas savivaldybės administracijos švietimo padalinyje.

101. Savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens nustatyta tvarka brandos egzamino dieną pakuotės su egzamino užduotimis pristatomos į dalyko brandos egzamino centrus arba išduodamos mokyklų, paskirtų dalyko brandos egzamino centrais, direktoriams ar tų centrų vyresniesiems vykdytojams, atsakingiems už saugų jų pristatymą nustatytu laiku į dalyko brandos egzaminų centrus.

102. 6 mėnesius nuo dalyko brandos egzamino vykdymo dienos valstybinių brandos egzaminų vienas vykdymo protokolų egzempliorius saugomas Nacionaliniame egzaminų centre, o kitas ir lydraščiai – savivaldybių administracijų švietimo padaliniuose. Grąžinti vokai sunaikinami pasibaigus pakartotinei sesijai.

103. Nepanaudotos mokyklinio brandos egzamino užduotys ir vokai, į kuriuos buvo įdėtos egzaminų užduotys, saugomi dalyko brandos egzamino centruose iki vertinimo komisijos darbo pabaigos. Kandidatų darbai (su elektroninėmis laikmenomis ir vertinimo lapais, jei tokie yra), rezultatų protokolai teisės aktų nustatyta tvarka saugomi mokyklose, kuriose šie kandidatai registruoti, kandidatų surinktų taškų suvestinės – iki einamųjų metų pabaigos dalyko brandos egzamino centruose.

104. Vokai kartu su kandidatų darbais, vykdymo protokolais ir nepanaudotomis valstybinio brandos egzamino užduotimis grąžinami Nacionaliniam egzaminų centrui. Kandidatų darbai registruojami Nacionaliniame egzaminų centre ir perduodami vertinimo komisijų pirmininkams, kurie užtikrina jų saugumą vertinimo metu.

105. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbai saugomi centre 6 mėnesius po to, kai buvo patvirtinti visų kandidatų apeliacijų rezultatai. Per šį laikotarpį darbus kandidatams, pateikusiems prašymus Nacionalinio egzaminų centro direktoriui, galima dekoduoti, parodyti, lietuvių kalbos (gimtosios) teksto rašymo dalies darbo kopijas atiduoti kandidatams.

XXVI. BRANDOS EGZAMINO PERTRAUKIMAS

106. Jei dėl nenumatytų priežasčių brandos egzaminas pertraukiamas ilgiau kaip kelias minutes, vyresnysis vykdytojas nurodo kandidatams užduočių atlikimo sąsiuvinuose/lapuose po paskutinės atliktos brandos egzamino užduoties užbraukti liniją ir pažymėti darbo nutraukimo laiką. Vykdytojas vykdymo protokole fiksuoja brandos egzamino nutraukimo priežastį ir laiką, užtikrina, kad kandidatai apie brandos egzamino užduotis nesikalbėtų tarp savęs ar su kitais asmenimis.

107. Kandidatai gali būti perkelti į kitą tinkamą patalpą. Prieš kandidatams išeinant iš patalpos vykdytojai surenka kandidatų brandos egzamino užduočių sąsiuvinius ir/ar lapus ir užtikrina jų saugumą iki brandos egzamino tęsinio kitoje patalpoje.

108. Brandos egzaminas tęsiamas, kai tik leidžia galimybės, vykdymo laikas pratęsiamas tiek, kiek truko priverstinė pertrauka, ir baigiamas tą pačią dieną.

XXVII. KANDIDATŲ BRANDOS EGZAMINŲ DARBŲ VERTINIMAS

109. Pieštuku, o ne mėlynai rašančiu parkeriu, tušinuku ar netvarkingai, neįskaitomai parašyti kandidatų atsakymai vertinami kaip neteisingi, ne tam skirtoje vietoje parašyti atsakymai visai nevertinami. Kandidatų dalyko brandos egzamino darbai gali būti nevertinami juose radus necenzūrinių užrašų, piešinių, kitų užrašų ar ženklų, leidžiančių identifikuoti asmenį, ir kt.

110. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimo centrai, išskyrus lietuvių kalbos (gimtosios) valstybinio brandos egzamino teksto rašymo dalies, skiriami iki einamųjų metų kovo 31 d. Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus įsakymu ir suformuojami duomenų perdavimo sistemoje KELTAS. Lietuvių kalbos (gimtosios) valstybinio brandos egzamino teksto rašymo dalies kandidatų darbų vertinimo centrai dalyko brandos egzamino centruose skiriami iki einamųjų metų kovo 31 d. savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ir suformuojami duomenų perdavimo sistemoje KELTAS.

111. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimo centrų, išskyrus lietuvių kalbos (gimtosios) valstybinio brandos egzamino teksto rašymo dalies, administratoriai iki einamųjų metų balandžio 30 d. skiriami Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus įsakymu. Lietuvių kalbos (gimtosios) valstybinio brandos egzamino teksto rašymo dalies kandidatų darbų vertinimo centrų administratoriai iki einamųjų metų balandžio 30 d. skiriami savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

112. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimo centrų administratorius kartu su valstybinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininku (pirmininko pavaduotoju) užtikrina iš Nacionalinio egzaminų centro gautų vertinti kandidatų darbų ir kitos vertinti skirtos medžiagos saugumą, kasdien išduoda vertinimo komisijos pirmininkui kandidatų darbus ir kt. reikiamą medžiagą baigus dienos vertinimo darbus, užrakina ir plombuoja patalpą (-as), kurioje (-iose) naktį saugomi darbai, vykdo kandidatų darbų apskaitą.

113. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimo komisijas (toliau – valstybinio brandos egzamino vertinimo komisija), kurias sudaro dalyko mokytojai ir kiti specialistai, išskyrus lietuvių kalbos (gimtosios) valstybinio brandos egzamino teksto rašymo dalies, Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus teikimu iki einamųjų metų balandžio 30 d. tvirtina švietimo ir mokslo ministras. Lietuvių kalbos (gimtosios) valstybinio brandos egzamino teksto rašymo dalies kandidatų darbų vertinimo komisijas (toliau – teksto rašymo dalies vertinimo komisija), kurias sudaro dalyko mokytojai ir kiti specialistai, iki einamųjų metų balandžio 30 d. tvirtina savivaldybės administracijos direktorius.

114. Valstybinio brandos egzamino vertinimo komisiją, išskyrus lietuvių kalbos (gimtosios) valstybinio brandos egzamino teksto rašymo dalies, sudaro: komisijos pirmininkas, pirmininko pavaduotojai (jeigu vertinimas organizuojamas ne viename centre) ir vertintojai, kurių skaičius nustatomas atsižvelgus į kandidatų skaičių ir laiką, per kurį turi būti patikrinami darbai ir paskelbiami vertinimo rezultatai. Lietuvių kalbos (gimtosios) valstybinio brandos egzamino teksto rašymo dalies vertinimo komisiją sudaro komisijos pirmininkas ir ne mažiau kaip trys vertintojai 100 kandidatų darbų įvertinti. Vertintojų skaičius proporcingai kandidatų darbų skaičiui gali būti didinamas iki septynių. Lietuvių kalbos (gimtosios) valstybinio brandos egzamino vertinimo komisija vykdo teksto skaitymo dalies vertinimą ir abiejų egzamino dalių kontrolinį vertinimą.

115. Valstybinio brandos egzamino vertinimo komisijos, išskyrus lietuvių kalbos (gimtosios) valstybinio brandos egzamino teksto rašymo dalies, pirmininkas organizuoja vertinimo komisijos darbą, su vertinimo instrukcija pasirašytinai supažindina vertintojus ir užtikrina jos laikymąsi, konsultuoja vertintojus ir pasirašo rezultatų protokolus. Jeigu vertinimas vykdomas ne viename centre, vertintojų darbą kituose centruose organizuoja komisijos pirmininko pavaduotojai. Lietuvių kalbos (gimtosios) teksto rašymo dalies komisijos pirmininkas organizuoja komisijos darbą, konsultuoja vertintojus, pasirašytinai supažindina vertintojus su vertinimo instrukcija, atlieka trečiojo vertintojo funkciją.

116. Koduotą kandidato darbą arba darbo dalį vertina ne mažiau kaip du vertintojai vadovaudamiesi dalyko brandos egzamino užduoties vertinimo instrukcija. Nesutampant pirmojo ir antrojo vertintojų įvertinimams vertina trečiasis vertintojas.

117. Valstybinių brandos egzaminų vertinimo bendrosioms problemoms spręsti sudaromas Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komitetas. Į šį komitetą įtraukiami valstybinių brandos egzaminų vertinimo komisijų pirmininkai, Švietimo ir mokslo ministerijos, Nacionalinio egzaminų centro, Lietuvos aukštųjų mokyklų atstovai. Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

118. Mokyklinio brandos egzamino kandidatų darbų vertinimo komisiją (toliau – mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisija) sudaro mokyklos, kuri paskirta dalyko brandos egzamino centru, direktorius. Trūkstant dalykų specialistų mokykloje, komisijos sudarymas derinamas su savivaldybės administracijos direktoriumi ar jo įgaliotu asmeniu. Asmuo, turintis privačių interesų dėl vertinamų artimų giminaičių ar pavienių kandidatų dalyko brandos egzamino rezultatų, negali būti mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos narys. Jeigu dalyko brandos egzamino centre egzaminą laikys kelių mokyklų kandidatai, vertinimo komisiją sudaro savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo. Į mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisiją įtraukiami mokyklų (nebūtinai visų), kurių kandidatai laiko egzaminą tame centre, atstovai, numatoma vertinimo komisijos darbo ir vertinamų darbų saugojimo vieta. Mokytoją į mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisiją skiria ir pasirašytinai supažindina su Aprašu jo darbdavys iki sudarant komisiją.

119. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisiją sudaro ne mažiau kaip trys dalyko specialistai: komisijos pirmininkas ir du vertintojai. Komisijos pirmininku skiriamas prityręs dalyko specialistas (esant galimybei – aukštesniųjų klasių mokytojas), kuris tais mokslo metais nemokė kandidatų. Muzikologijos brandos egzamino vertinimo komisiją sudaro bent du muzikos istorijos ir ne mažiau kaip du muzikos teorijos mokytojai.

120. Gavęs kandidatų darbus, mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas nustato mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos darbo tvarką, supažindina komisijos narius su duomenų perdavimo sistemoje KELTAS išspausdinta vertinimo instrukcija, išspausdina vertinimo lapus (jei tokie yra), paskirsto darbus vertintojams, prižiūri vertintojų darbą, užtikrina vertinimo instrukcijos reikalavimų laikymąsi (patikrina kiekvieno vertintojo po vieną ar kelis jo kaip pirmojo vertintojo įvertintus darbus), konsultuoja vertintojus. Iškilus neaiškumams dėl vertinimo instrukcijos taikymo, komisijos pirmininkas kreipiasi į Nacionalinį egzaminų centrą. Vertintojų pasirašyta vertinimo instrukcija iki einamųjų metų pabaigos saugoma mokykloje, kurioje dirbo vertinimo komisija.

121. Kiekvieną darbą vertina ne mažiau kaip du vertintojai. Darbai vertintojams paskirstomi taip, kad, esant galimybei, pirmuoju darbo vertintoju būtų kitos mokyklos mokytojas. Kiekvienas vertintojas savo vertinimą įrašo darbe tam skirtoje vietoje arba vertinimo lape ir pasirašo. Jeigu dalyko brandos egzamino vertinimo instrukcija leidžia vertintojams savo vertinimus rašyti kandidato darbe, vertintojai viename darbe turi rašyti skirtingų spalvų rašikliais (jie negali būti juodos ar mėlynos spalvos), kuriais pasirašo pirmajame lape. Dailės ir muzikos egzaminų kūrybinės užduoties vertintojai pildo kūrybinės užduoties protokolą, muzikologijos brandos egzamino kūrybinės užduoties vertintojai – vertinimo lapus.

122. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas peržiūri įvertinimus dalyvaujant bent vienam komisijos nariui, jeigu įvertinimai skirtingi, vadovaudamasis vertinimo instrukcija priima galutinį sprendimą. Jis užpildo kandidato darbo viršelyje esančią vertinimo lentelę ir pasirašo.

123. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas pagrindinės sesijos metu per tris darbo dienas (lietuvių kalbos, gimtųjų kalbų ir informacinių technologijų mokyklinių brandos egzaminų – per septynias darbo dienas), pakartotinės sesijos metu – per vieną darbo dieną (matematikos, anglų kalbos ir istorijos – per dvi darbo dienas, lietuvių kalbos, gimtųjų kalbų ir informacinių technologijų mokyklinių brandos egzaminų – per tris darbo dienas) po brandos egzamino (dailės, muzikos ir muzikologijos – po kiekvienos egzamino dalies) pasirašo duomenų perdavimo sistemoje KELTAS užpildytas ir išspausdintas kandidatų gautų taškų suvestines.

124. Kai mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisija baigia darbą, komisijos pirmininkas kartu su vienu iš vertintojų visus įvertintus darbus (su elektroninėmis laikmenomis ir vertinimo lapais, jei tokie yra), brandos egzamino vykdymo protokolą ir kandidatų surinktų taškų suvestinę, pasirašytą komisijos pirmininko ir vieno jos nario, perduoda mokyklos, kurioje dirbo vertinimo komisija, direktoriui.

125. Dailės, muzikos egzaminų kūrybinės užduoties protokolai ir kandidatų gautų kūrybinės užduoties taškų suvestinė perduodami saugoti mokyklos, kurioje paskirtas brandos egzamino centras, direktoriui iki dalyko brandos egzamino dienos. Pasibaigus dalyko brandos egzaminui, kūrybinės užduoties protokolai saugomi kartu su kitais to dalyko brandos egzamino protokolais.

126. Nacionaliniam egzaminų centrui paskelbus kandidatų mokyklinio brandos egzamino darbų įvertinimus pažymiais, mokyklos, kurios kandidatai laikė brandos egzaminą, direktorius pasirašo iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS išspausdintą brandos egzamino rezultatų protokolą.

127. Muzikologijos, dailės ir muzikos brandos egzaminų kūrybinės užduotys atliekamos ir vertinamos vadovaujantis atitinkamo dalyko brandos egzamino programa.

128. Dailės ir muzikos brandos egzaminų kūrybinės užduoties atlikimo ir vertinimo tvarką ir datą ne vėliau kaip iki pamokų pabaigos (dailės kūrybinės užduoties peržiūrų laiką, trečiosios peržiūros – ne vėliau kaip iki pamokų pabaigos) nustato mokyklos, kurioje paskirtas dalyko brandos egzamino centras, direktorius, suderinęs su kūrybinės užduoties vertinimo komisijos pirmininku.

129. Dailės, muzikos brandos egzaminų kandidatų darbai, darbų aprašymai, numatomi atlikti kūrinių pavadinimai pateikiami vertinimo komisijos pirmininkui iki balandžio 15 d. Mokyklos, kurioje vykdomas kūrybinių užduočių vertinimas, direktorius ne vėliau kaip prieš penkias darbo dienas iki vertinimo dienos praneša vertintojams ir kandidatams kūrybinių užduočių vertinimo laiką ir vietą. Atsižvelgus į kūrybinių užduočių pobūdį, jų vertinimas gali vykti skirtingose vietose ir kelias dienas.

130. Kūrybinės užduoties vertinimą organizuoja mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisija, kurią sudaro komisijos pirmininkas ir ne mažiau kaip du vertintojai. Vertintojų skaičius priklauso nuo kandidatų skaičiaus ir kūrybinių užduočių žanrų įvairovės.

131. Kūrybinei užduočiai ir egzamino daliai raštu vertinti skiriama viena mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisija (dailės, muzikos egzaminų – esant galimybei). Ji sudaroma ne vėliau kaip prieš savaitę iki numatytos pirmojo vertinimo dienos.

132. Muzikos ir dailės kūrybinei užduočiai vertinti į mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisiją rekomenduojama įtraukti muzikos, meno ar dailės mokyklų mokytojus, muzikologijos – solfedžio, harmonijos ir muzikos istorijos mokytojus.

133. Savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo:

133.1. nustato kandidatams atidėtų dailės ir muzikos egzaminų kūrybinių užduočių vertinimo datą (ne vėliau kaip prieš penkias darbo dienas iki pagrindinės sesijos atitinkamo dalyko brandos egzamino dienos) ir sudaro mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisiją;

133.2. nustato nepatenkinamai įvertintos dailės ir muzikos egzaminų kūrybinės užduoties perlaikymo datą (ne vėliau kaip prieš penkias darbo dienas iki pakartotinės sesijos atitinkamo dalyko brandos egzamino dienos) ir sudaro mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisiją.

134. Vertinimo metu kilus įtarimui, kad kandidatai užduotis atliko nesavarankiškai, naudojosi pašaline pagalba, jų darbai perduodami vertinimo komisijos pirmininkui. Vertinimo komisijos pirmininkas, nustatęs, kad kelių kandidatų dalyko brandos egzamino užduotis atlikta identišškai, naudotasi pašaline pagalba, priima motyvuotą sprendimą dėl jų darbų nevertinimo ir apie tai surašo aktą. Aktas perduodamas: Nacionalinio egzaminų centro direktoriui, jei nevertintas kandidato valstybinio brandos egzamino darbas; mokyklos, kurios kandidato mokyklinio brandos egzamino darbas buvo nevertintas, direktoriui kartu su įvertintais darbais ir vertinimo rezultatų protokolais. Rezultatų protokole įrašoma, kad darbas nevertintas.

XXVIII. REZULTATŲ SKELBIMAS

135. Dalyko valstybinio brandos egzamino rezultatų skelbimo datą nustato švietimo ir mokslo ministras.

136. Nacionalinis egzaminų centras:

136.1. vadovaudamasis Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto nustatyta dalyko brandos egzamino išlaikymo minimalia taškų suma (išlaikymo riba), kandidatams priskiria įvertinimus balais. Kandidatų dalyko brandos egzaminas laikomas neišlaikytu, jeigu jų surinktos taškų sumos yra mažesnės nei nustatyta išlaikymo riba. Tiems kandidatams, kurių surinktų taškų suma yra ne mažesnė nei išlaikymo riba, priskiriami balai nuo 1 iki 100. Vienodą taškų sumą surinkusiems kandidatams priskiriamas tas pats balas;

136.2. parengia valstybinių brandos egzaminų rezultatų protokolus ir išsiunčia juos savivaldybių administracijų direktoriams ar jų įgaliotiems asmenims. Savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens nustatyta tvarka rezultatų protokolai perduodami mokyklų, kurių kandidatai laikė valstybinius brandos egzaminus, direktoriams.

137. Pasibaigus dalyko mokykliniam brandos egzaminui, jo rezultatai skelbiami: pagrindinės sesijos per penkias darbo dienas (lietuvių kalbos, gimtųjų kalbų ir informacinių technologijų mokyklinių brandos egzaminų – per devynias darbo dienas), pakartotinės sesijos – per dvi darbo dienas (matematikos, anglų kalbos,

istorijos – per tris darbo dienas, lietuvių kalbos, gimtųjų kalbų, informacinių technologijų – per keturias darbo dienas).

138. Dalykų brandos egzaminų rezultatai skelbiami nepažeidžiant asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

XXIX. APELIACIJOS DĖL VALSTYBINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ ĮVERTINIMŲ

139. Apeliacijoms dėl valstybinių brandos egzaminų įvertinimų nagrinėti švietimo ir mokslo ministro įsakymu sudaromas Valstybinių brandos egzaminų įvertinimų apeliacinis komitetas, į jį negalima skirti Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto narių.

140. Kandidatai apeliacijas gali pateikti mokyklos direktoriui per tris darbo dienas nuo valstybinio brandos egzamino rezultatų paskelbimo dienos. Atsakingas asmuo išspausdina duomenų perdavimo sistemoje KELTAS užpildytą apeliacijų paraišką.

141. Apeliantų darbų atrinkimą, pakartotinių jų įvertinimą organizuoja ir vertinimo komisijas sudaro Nacionalinio egzaminų centro direktorius. Į pakartotinio vertinimo komisiją negali būti skiriami kandidatų darbus vertinę asmenys. Vertintojams pateikiami tik koduoti darbai ir sprendimai apie darbų įvertinimą. Apeliacijos, nelygu jų skaičius, išnagrinėjamos per 2–3 savaites po to, kai rezultatai paskelbti, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų liepos 16 d.

142. Apeliantų pakartotinai įvertintų darbų rezultatai teikiami Apeliaciniam komitetui. Remdamasis Apeliacinio komiteto sprendimu, Nacionalinis egzaminų centras parengia apeliacijų rezultatų protokolus ir apeliantų darbų fragmentų kopijas, skirtas įrodyti, kad pakartotinai vertinant kandidatų darbai nebuvo sumaišyti.

143. Apeliacijų rezultatų protokolus ir apeliantų darbų fragmentų kopijas Nacionalinis egzaminų centras išsiunčia savivaldybių administracijų švietimo padaliniams iki einamųjų metų liepos 17 d.

144. Savivaldybės administracijos švietimo padalinio vadovas apeliacijų protokolus ir apeliantų darbų fragmentų kopijas perduoda mokyklų, iš kurių buvo gautos apeliacijos, direktoriams. Mokyklos direktorius supažindina apeliantus su apeliacijos rezultatais ir pateikia apeliantui atsiųstą jo darbo fragmento kopiją.

XXX. APELIACIJOS DĖL MOKYKLINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ ĮVERTINIMŲ

145. Apeliacijoms dėl mokyklinių brandos egzaminų įvertinimų nagrinėti bazinėje mokykloje sudaroma apeliacinė komisija, kurios sudėtį tvirtina savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo. Komisijos pirmininku skiriamas bazinės mokyklos direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui arba skyrių vedėjas, nariais (ne mažiau kaip 3) – to dalyko specialistai, nevertinę apelianto brandos egzamino darbo.

146. Kandidatai pagrindinės sesijos apeliacijas mokyklos direktoriui gali pateikti per tris darbo dienas, pakartotinės sesijos – per vieną darbo dieną po to, kai buvo paskelbti dalyko brandos egzamino rezultatai. Apeliacijas dėl muzikos kūrybinės užduoties įvertinimų kandidatai gali teikti tik tuo atveju, jeigu jų kūrybinė užduotis buvo įrašyta į garso juostą, dailės – į vaizdo juostą, užfiksuota fotografijoje arba pateiktas pats kūrinys.

147. Apeliantui leidžiama susipažinti su darbu dalyvaujant mokyklos direktoriui arba jo pavaduotojui ugdymui.

148. Atsakingas asmuo išspausdina duomenų perdavimo sistemoje KELTAS užpildytą apeliacijų paraišką, kurią mokyklos direktorius kartu su kandidatų darbais per tris darbo dienas po to, kai buvo paskelbti dalyko brandos egzamino rezultatai, įteikia apeliacinės komisijos pirmininkui.

149. Darbą tikrina ne mažiau kaip du apeliacinės komisijos nariai, įvertinimą įrašo darbe tam skirtoje vietoje ir pasirašo. Komisijos pirmininkas išveda galutinį įvertinimą, jį įrašo darbe tam skirtoje vietoje ir pasirašo. Pakeitus įvertinimą komisijos pirmininkas apelianto darbe rašo komentarą. Atsakingo asmens duomenų perdavimo sistemoje KELTAS užpildytus ir išspausdintus mokyklinio brandos egzamino apeliacijų rezultatų protokolus pasirašo komisijos pirmininkas.

150. Apeliacijų rezultatų protokolus kartu su grąžinamais darbais mokyklos, kurios apeliantų darbai buvo tikrinti, direktorius privalo pasiimti per dvi darbo dienas, kai rezultatai buvo paskelbti duomenų perdavimo sistemoje KELTAS.

151. Pagrindinės sesijos apeliacijos išnagrinėjamos per penkias darbo dienas, pakartotinės sesijos – per tris darbo dienas po to, kai buvo paskelbti dalyko brandos egzamino rezultatai.

XXXI. SKUNDAI, PRAŠYMAI, PAREIŠKIMAI

152. Mokinys ir buvęs mokinys, nesutinkantis su vyresniojo vykdytojo, vertinimo komisijos pirmininko sprendimu nevertinti jo darbo, per tris dienas po to, kai buvo paskelbtas sprendimas, mokyklos direktoriui, eksternas – bazinės mokyklos direktoriui pateikia motyvuotą laisvos formos skundą su prašymu pakeisti sprendimą. Mokyklos direktorius per dvi darbo dienas skundą perduoda savivaldybės administracijos švietimo padaliniiui.

153. Skundas dėl valstybinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininko priimto sprendimo nevertinti valstybinio brandos egzamino darbo per dvi darbo dienas perduodamas Švietimo ir mokslo ministerijai. Jį nagrinėja švietimo ir mokslo ministro įsakymu sudaryta komisija.

154. Skundas dėl vyresniojo vykdytojo priimto sprendimo nevertinti valstybinio brandos egzamino darbo, dėl mokyklinio brandos egzamino darbo nevertinimo perduodamas apskrities viršininko administracijos valstybinės švietimo priežiūros skyriui.

155. Skundus nagrinėjanti institucija priima vieną iš sprendimų:

155.1. priimtas sprendimas nevertinti darbo pagrįstas ir teisėtas;

155.2. įvertinti darbą, nes priimtas sprendimas nepagrįstas (nepakanka įrodymų) ir (ar) neteisėtas (priimtas pažeidžiant nustatytą tvarką).

156. Gauti skundai turi būti išnagrinėti per penkiolika darbo dienų. Skundo nagrinėjimas nesiejamas su brandos egzaminų tvarkaraščiu.

157. Kandidatų prašymus, pareiškimus, skundus dėl dalyko brandos egzamino organizavimo ar vykdymo tvarkos pažeidimų nagrinėja savivaldybės administracijos švietimo padalinys.

158. Kandidatai prašymus dėl jiems aktualių ir Apraše nenumatytų ar nereglamentuotų brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo atvejų teikia Nacionalinio egzaminų centro direktoriui. Juos svarsto Prašymų dėl Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše nenumatytų ir nereglamentuotų atvejų nagrinėjimo komisija (Žin., 2006, Nr. 46-1678), sudaryta iš Švietimo ir mokslo ministerijos ir Nacionalinio egzaminų centro atstovų. Komisijos sudėtį ir jos darbo reglamentą tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

159. Skundų dėl kandidatų darbų nevertinimo nagrinėjusios institucijos nutarimas yra galutinis ir neskundžiamas.

XXXII. ATSAKOMYBĖ

160. Pasakinėjantys, besistengiantys gauti neleistinos pagalbos, besinaudojantys draudžiamomis priemonėmis, nevykdantys brandos egzamino vykdytojo nurodymų ar kitaip egzamino vykdymo tvarką pažeidžiantys (vietoj savęs leido egzaminą laikyti kitam asmeniui pažeisdami brandos egzamino tvarką, sąmoningai pakenkė kitiems kandidatams, įsinešė į brandos egzamino patalpą mobiliojo ryšio ir kitas informacijos perdavimo ar priėmimo priemones ir kt.) kandidatai šalinami iš dalyko brandos egzamino vykdymo patalpos. Sprendimą dėl šalinimo priima vyresnysis vykdytojas, vykdytojas ar priežiūrą vykstantis asmuo, jeigu jis yra, vyresnysis vykdytojas surašo aktą.

161. Kandidatams, išskyrus rašymo (pieštukus, mėlyna spalva rašančius rašiklius) ir dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones, draudžiama į brandos egzamino patalpą įsinešti asmeninius daiktus (pvz., mobilųjį telefoną). Asmeniniai daiktai paliekami nurodytoje patalpoje.

162. Asmuo, įgaliotas pristatyti gavėjui brandos egzaminų užduočių pakuotes, atsako už jų saugumą gabenimo metu.

163. Už mokyklinių brandos egzaminų užduočių saugojimą savivaldybės administracijos patalpose ir išdavimą mokykloms atsakingi savivaldybių administracijų direktoriai ar jų įgalioti asmenys.

164. Administratorius atsako už egzamino patalpų paruošimą, patalpų išdėstymo nuorodų iškabinimą dalyko brandos egzamino centre, kandidatų sąrašų iškabinimą prie įėjimo į dalyko brandos egzamino centrą, prie brandos egzamino patalpos ir skelbimų lentoje ar kitoje gerai matomoje vietoje, pirminių kandidatų asmens dokumentų patikrinimą jiems įeinant į brandos egzamino centrą, patalpų kandidatų asmeniniams daiktams ir reikalingos aparatūros parengimą, tvarkos palaikymą brandos egzamino metu.

165. Vyresnysis vykdytojas pagal Apraše patvirtintą tvarką atsako už brandos egzamino organizavimą ir vykdymą, už gautų užduočių iki jas perduodant vykdytojui saugumą.

166. Vykdytojas atsako už dalyko brandos egzamino vykdymą pagal Aprašą, vykdymo instrukcijos laikymąsi, tvarkos palaikymą jam priskirtoje patalpoje, už gautų iš vyresniojo vykdytojo užduočių

saugumą iki gražinant atliktas ir nepanaudotas užduotis vyresniajam vykdytojui, tinkamą vykdymo protokolo užpildymą ir vyresniojo vykdytojo nurodymų vykdymą.

167. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas atsako už gautų kandidatų darbų saugumą. Mokyklos, kurioje dirba mokyklinio dalyko brandos egzamino vertinimo komisija, direktorius, vadovaudamasis savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens nustatyta tvarka, atsako už vertinamų darbų saugumą, užtikrina įvertintų kandidatų darbų perdavimą mokyklų, kurių kandidatai laikė egzaminą, direktoriams. Mokyklų, kurių kandidatai laikė mokyklinius brandos egzaminus ne savo mokykloje, direktoriai kitą dieną po to, kai buvo paskelbti rezultatai, privalo atsiimti šių kandidatų darbus.

168. Jei vyresnysis vykdytojas, administratorius, vykdytojas, vertinimo komisijos pirmininkas, vertintojas ar priežiūrą vykdančias asmuo nustato, kad vykdymo grupės ar vertinimo komisijos narys pažeidė dalyko brandos egzamino vykdymo ar vertinimo instrukcijas, teikė neleistiną pagalbą kandidatams, surašomas aktas apie nusižengimą. Aktą pasirašo nusižengimą nustatęs asmuo ir kiti komisijos nariai. Apie nusižengimą informuojamas pažeidėjo darbdavys, mokyklos steigėjas ir Nacionalinis egzaminų centras. Pažeidėjas atsako teisės aktų nustatyta tvarka. Darbdavys apie pažeidėjui skirtas nuobaudas ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d. informuoja švietimo ir mokslo ministrą ir Nacionalinio egzaminų centro direktorių.

169. Mokyklinio brandos egzamino centro ir bazinės mokyklos direktorius atsako už mokyklinių brandos egzaminų organizavimą ir vykdymą mokykloje.

170. Asmenys, pažeidę Aprašą, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

171. Paaiškėjęs, kad dalyko brandos egzamino užduoties turinys (ar jo dalis) viešai buvo paskelbtas (internete, kitose visuomenės informavimo priemonėse) ir (arba) tapo žinomas dideliame kandidatų būriui dar prieš dalyko brandos egzaminą, švietimo ir mokslo ministro įsakymu dalyko brandos egzamino vykdymas šalyje, savivaldybėje arba dalyko brandos egzamino centre gali būti atšauktas, vykdymas nutrauktas, kandidatų darbai nevertinami, nustatyta kita to dalyko brandos egzamino vykdymo data.

172. Už brandos egzamino organizavimą, vykdymą, vertinimą ir priežiūrą atsakingi asmenys, gavę informaciją apie šio Aprašo 168 punkte nurodytus atvejus, privalo ją nedelsiant pateikti Nacionaliniam egzaminų centrui ir Švietimo ir mokslo ministerijai.

173. Už valstybinių brandos egzaminų metu Aprašo reikalavimų vykdymo neužtikrinimą, pasireiškusių masiniu (daugiau kaip pusė dalyko brandos egzamino centro patalpoje laikusių kandidatų) kandidatų darbų nevertinimu per einamųjų metų sesijų du–tris brandos egzaminus, švietimo ir mokslo ministro įsakymu savivaldybės administracija iki trejų metų netenka teisės išduoti egzaminų užduotis mokykloms, tvirtinti dalyko brandos egzamino vykdymo grupes. Dalyko brandos egzamino vykdymo grupes sudaro ir tvirtina, tiesioginį brandos egzamino užduočių išdavimą vykdo Nacionalinis egzaminų centras ir savivaldybės administracijai pateikia sąskaitą su tuo susijusioms papildomoms išlaidoms apmokėti.

XXXIII. PRIEŽIŪRA

174. Brandos egzaminų organizavimo, vykdymo ir vertinimo priežiūrą vykdo savivaldybės vykdomosios institucijos ar jos įgalioto asmens paskirti švietimo specialistai, apskrities viršininko administracijos Valstybinės švietimo priežiūros skyriaus, Nacionalinio egzaminų centro, Švietimo ir mokslo ministerijos specialistai, nesuinteresuoti pavienių kandidatų dalyko brandos egzamino rezultatais prižiūrimame dalyko brandos egzamino centre, mokyklinių brandos egzaminų priežiūrą vykdo ir mokyklos, kurioje paskirtas dalyko brandos egzamino centras, direktorius.

175. Jeigu priežiūrą vykdančias asmuo nustato, kad buvo pažeisti vokai su brandos egzamino užduotimis, įtaria, kad kandidatai žino brandos egzamino užduotis, vykdymo ar vertinimo komisijos (grupės) pažeidė Apraše nustatytą tvarką, surašomas padarytų pažeidimų aktas ir dalyvavę nustatant pažeidimą asmenys pasirašo. Aktas įteikiamas Švietimo ir mokslo ministerijai, kopijos – tvarką pažeidusio asmens mokyklos direktoriui, savivaldybės administracijos direktoriui arba jo įgaliotam asmeniui, Nacionaliniam egzaminų centrui.

176. Prieš perduodami vertinti mokyklinių brandos egzaminų darbus, priežiūrą vykdančias asmuo ir mokyklos, kurioje vykdomas mokyklinis brandos egzaminas, direktorius turi teisę padaryti pasirinktų darbų ar jų fragmentų kopijas, jas patvirtindami parašu. Jei priežiūrą vykdančias asmuo ar mokyklos direktorius nustato (įtaria), kad pasirinkti darbai buvo įvertinti nesilaikant vertinimo instrukcijos, juose padaryta pataisymų, turėjusių įtakos kandidato mokyklinio brandos egzamino rezultatui, jie rašo motyvuotą teikimą ir kartu su atrinktais kandidatų darbais perduoda savivaldybės administracijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui ištirti ir priimti sprendimą. Pakartotinį vertinimą atlieka apeliacinė komisija.

177. Sesijai pasibaigus Nacionalinis egzaminų centras gali laikinai (iki 2 mėnesių) paimti iš mokyklos kandidatų mokyklinių brandos egzaminų darbus. Darbai perduodami Nacionalinio egzaminų centro įgaliotam atstovui pagal pateiktą raštišką reikalavimą ir pasirašytą darbų perdavimo ir priėmimo aktą.
